

El català, llengua d'estat a Europa

ALÀ BAYLAC FERRER

Hem vist com florien tot de preses de posició i comentaris sobre l'afer del refús que el català formi part de les llengües oficials –o almenys reconegudes, com el gaèlic irlandès i el luxemburguès– de la Unió Europea (UE). Són estranys –o ingenus–, aqueixos escàndols més o menys pronunciats, per poc que es considerin seriosament les condicions necessàries per a aconseguir l'oficialització d'una llengua en les institucions europees. Si bé és cert, en efecte, que Espanya va demanar clarament que el català figurés en el futur tractat dit «constitucional» europeu, cap de les condicions per a tenir èxit, en canvi, no es va complir.

La UE no és pas cap entitat més o menys simpàtica i benvolent envers els febles, miserables i desfavorits; és una unió d'estats. Per això hom critica les llacunes democràtiques de mecanismes de decisió que són en mans de ministres i caps de govern; per això la gent es desinteressa d'unes eleccions que designen diputats que no fan lleis. Com a unió d'estats, doncs, és estrany i il·lú d'esperar que els representants estatals (francesos, espanyols), que refusen a casa seua el (ple) reconeixement de les llengües, un cop reunits a Brussel·les acceptin un tal reconeixement.

El fet de viatjar de Madrid i París cap a Bèlgica no provoca pas cap canvi automàtic de pensament, ni de nivell de respecte de la diferència. Perquè unes llengües, com ara el català, siguin declarades oficialment llengües de la UE, l'únic criteri vàlid és que siguin llengües dels estats membres. O sigui que, o bé Catalunya, els Països Catalans o Andorra s'integren en la UE com a països independents en ocasió de la pròxima ampliació, i, per tant, la seua llengua oficial (el català) s'afegirà a la llista de les llengües oficials de la UE, com

el maltès, el lituà i el neerlandès, o bé, sense tenir estat propi ni independència, Espanya (o Itàlia, o França...) han de declarar –i inscriure en la legalitat constitucional i reglamentària– que el català és llengua oficial de l'Estat, al mateix títol que l'espanyol, ja que automàticament les llengües oficials dels estats membres de la UE passen a ser oficials en aquesta, com és el cas de Bèlgica, on les seves llengües (francès, neerlandès i alemany) són totes oficials en la UE. Els altres socis de la Unió no hi tenen res a dir, si així ho vol un dels membres, però Espanya no ho ha pas volgut per ara. I és sorprenent que els catalans fessin com si no ho entenguessin, això.

El català, a Espanya, no és pas llengua oficial de l'Estat, com ho és el flamenc a Bèlgica. La millor prova és que els diputats catalans no tenen pas el dret d'expressar-se en català a la tribuna de les Corts espanyoles. Per què el que prohibeixen els espanyols a Madrid ho haurien de permetre a Brussel·les? El problema resta, doncs, efectivament l'encaix dels catalans dintre d'Espanya. Mentre no hi hagi un total reconeixement de la nacionalitat catalana –i doncs de la seua llengua en igualtat total amb l'espanyol– dins una ciutadania hispànica, ibèrica o com es vulgui dir, difícilment s'arribarà a res més que no siguin pegats per a la galeria, com Gal·les (Escòcia) al Regne Unit.

Ara bé, queda el problema de la multiplicació de les llengües en les institucions europees. Cap dels estats no vol renunciar a la seua. L'ONU, en canvi, amb dos-cents estats membres, ho té resolt: totes les llengües oficials (incloent-hi el català per Andorra), i, entre les més conegudes, un bon grapat són de treball perquè tothom triï la que li va més bé. És qüestió de voluntat. ♦

Fundada el 1886

PASTISSERIA
BOMBONERIA
CONFITERIA
GELATERIA

Major de Sarrià, 57
08017 BARCELONA
Tels. 93 203 07 14 / 93 203 00 04

Pl. de Sarrià, 12-13
08017 BARCELONA
Tel. 93 203 04 73 / Fax 93 280 65 56